

O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH

KRISTIЈAN MUSEK LEŠNIK

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

OTROK SE NE RODI ETIČEN. OTROK SE NE
RODI NEETIČEN.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

OTROK SE NE RODI ETIČEN. OTROK SE NE
RODI NEETIČEN.

ETIČNO, ALI NEETIČNO VEDENJE JE
POSLEDICA UČENJA, PRI KATEREM OTROK
ČRPA IZ OKOLJA.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

OTROK SE NE RODI ETIČEN. OTROK SE NE
RODI NEETIČEN.

ETIČNO, ALI NEETIČNO VEDENJE JE
POSLEDICA UČENJA, PRI KATEREM OTROK
ČRPA IZ OKOLJA.

OTROK, KI ODRAŠČA V ETIČNEM OKOLJU, BO
BOLJ VERJETNO RAZVIL ETIČNE VEDENJSKE
VZORCE KOT OTROK, KI ODRAŠČA V
DRUGAČNEM OKOLJU ... IN OBRATNO.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

PRVO VPRAŠANJA: KAJ JE NALOGA VZGOJNO-
IZOBRAŽEVALNEGA SISTEMA?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

PRVO VPRAŠANJA: KAJ JE NALOGA VZGOJNO-
IZOBRAŽEVALNEGA SISTEMA?

PRIDOBIVANJE ZNANJA!

VZGOJA JE PA STVAR DRUŽINE!

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

PRVO VPRAŠANJA: KAJ JE NALOGA VZGOJNO-
IZOBRAŽEVALNEGA SISTEMA?

PRIDOBIVANJE ZNANJA!

VZGOJA JE PA STVAR DRUŽINE!

MALO MORGEN. ZNANJE, PA TUDI VZGOJA, KER ...

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

PRVO VPRAŠANJA: KAJ JE NALOGA VZGOJNO-
IZOBRAŽEVALNEGA SISTEMA?

PRIDOBIVANJE ZNANJA!

VZGOJA JE PA STVAR DRUŽINE!

MALO MORGEN. ZNANJE, PA TUDI VZGOJA, KER ...

*... RAZUM IN ZNANJE NISTA DOVOLJ. INTELEKT IN
ZNAČAJ – TO JE PRAVI CILJ VZGOJE. (MARTIN LUTHER
KING)*

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

DANES MNOGI OTROCI NISO DELEŽNI USTREZNIH
VZGOJNIH VZOROV:

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

DANES MNOGI OTROCI NISO DELEŽNI USTREZNIH
VZGOJNIH VZOROV:

- EGOCENTRIZEM

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

DANES MNOGI OTROCI NISO DELEŽNI USTREZNIH
VZGOJNIH VZOROV:

- EGOCENTRIZEM
- PERMISIVNA ALI LAISSEZ-FAIRE VZGOJA

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

DANES MNOGI OTROCI NISO DELEŽNI USTREZNIH
VZGOJNIH VZOROV:

- EGOCENTRIZEM
- PERMISIVNA ALI LAISSEZ-FAIRE VZGOJA
- NARCISIZEM.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

DANES MNOGI OTROCI NISO DELEŽNI USTREZNIH
VZGOJNIH VZOROV:

- EGOCENTRIZEM
- PERMISIVNA ALI LAISSEZ-FAIRE VZGOJA
- NARCISIZEM.

KAKŠNE VZORCE IN SPODBUDE OTROCI PREJEMAJO
IZ ŠIRŠEGA OKOLJA IN DRUŽBE (NPR. MEDIJI)?

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

VRTEC JE PROSTOR, V KATEREM OTROCI PREŽIVIJO
POMEMBEN DEL SVOJEGA OTROŠTVA IN MLADOSTI.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

VRTEC JE PROSTOR, V KATEREM OTROCI PREŽIVIJO POMEMBEN DEL SVOJEGA OTROŠTVA IN MLADOSTI. TO SE DOGAJA V ČASU, KI JE KLJUČEN ZA OBLIKOVANJE POZNEJŠE OTROKOVE OSEBNOSTI, OBČUTKA ODGOVORNOSTI, ODNOSA DO SVETA ... IN ZA OBLIKOVANJE VREDNOT IN ETIKE.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

VRTEC JE PROSTOR, V KATEREM OTROCI PREŽIVIJO POMEMBEN DEL SVOJEGA OTROŠTVA IN MLADOSTI. TO SE DOGAJA V ČASU, KI JE KLJUČEN ZA OBLIKOVANJE POZNEJŠE OTROKOVE OSEBNOSTI, OBČUTKA ODGOVORNOSTI, ODNOSA DO SVETA ... IN ZA OBLIKOVANJE VREDNOT IN ETIKE. KLJUČNO JE, KAKO IZKORISTIMO TA ČAS.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VRTCIH?

VRTEC JE PROSTOR, V KATEREM OTROCI PREŽIVIJO POMEMBEN DEL SVOJEGA OTROŠTVA IN MLADOSTI.

TO SE DOGAJA V ČASU, KI JE KLJUČEN ZA OBLIKOVANJE POZNEJŠE OTROKOVE OSEBNOSTI, OBČUTKA ODGOVORNOSTI, ODNOSA DO SVETA ... IN ZA OBLIKOVANJE VREDNOT IN ETIKE.

KLJUČNO JE, KAKO IZKORISTIMO TA ČAS.

KAKO GA IZKORISTIMO?

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU NASPLOH?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU NASPLOH?

- DANES MNOGI OPOZARJAJO, DA SO VREDNOTE PREMALO PRISOTNE V SODOBNI VZGOJI, KI JE KLJUB ŠTEVILNIM OPOZORILOM IN KRITIKAM ŠE VEDNO MOČNO ZAZNAMOVANA S PERMISSIVNO IN POSTMODERNISTIČNO MISELNOSTJO.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU NASPLOH?

- DANES MNOGI OPOZARJAJO, DA SO VREDNOTE PREMALO PRISOTNE V SODOBNI VZGOJI, KI JE KLJUB ŠTEVILNIM OPOZORILOM IN KRITIKAM ŠE VEDNO MOČNO ZAZNAMOVANA S PERMISSIVNO IN POSTMODERNISTIČNO MISELNOSTJO.
- S TEM TRENDOM SE POVEZUJE RELATIVIZIRANJE MORALE.

ZAKAJ GOVORITI O ETIKI IN VREDNOTAH V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU NASPLOH?

- DANES MNOGI OPOZARJAJO, DA SO VREDNOTE PREMALO PRISOTNE V SODOBNI VZGOJI, KI JE KLJUB ŠTEVILNIM OPOZORILOM IN KRITIKAM ŠE VEDNO MOČNO ZAZNAMOVANA S PERMISSIVNO IN POSTMODERNISTIČNO MISELNOSTJO.
- S TEM TRENDOM SE POVEZUJE RELATIVIZIRANJE MORALE.
- RELATIVIZIRANJE MORALE IN ETIKE NE VODI V DOBRO SMER.

KDAJ BOMO DOSEGLI CILJ (VSI SKUPAJ HOČEMO NAJBOLJŠE NAŠIM (VAŠIM) OTROKOM)

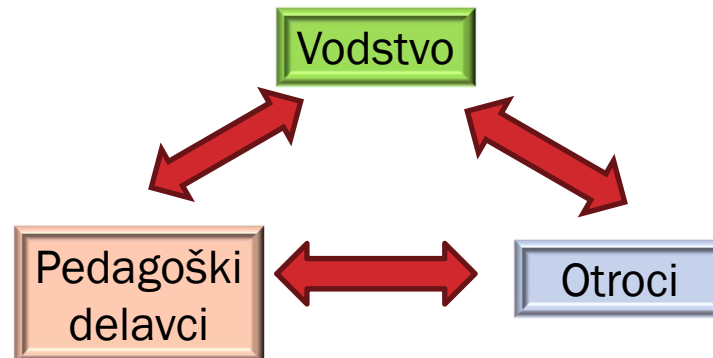
KDAJ BOMO DOSEGLI CILJ (VSI SKUPAJ HOČEMO NAJBOLJŠE NAŠIM (VAŠIM) OTROKOM)

Naša skupnost učinkovito deluje samo takrat, ko učinkovito deluje trikotnik.

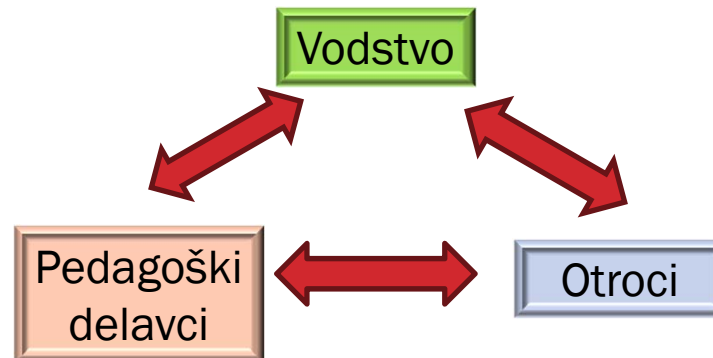
KDAJ BOMO DOSEGLI CILJ (VSI SKUPAJ HOČEMO NAJBOLJŠE NAŠIM (VAŠIM) OTROKOM)

Naša skupnost učinkovito deluje samo takrat, ko učinkovito deluje trikotnik.

KDAJ BOMO DOSEGLI CILJ (VSI SKUPAJ HOČEMO NAJBOLJŠE NAŠIM (VAŠIM) OTROKOM)

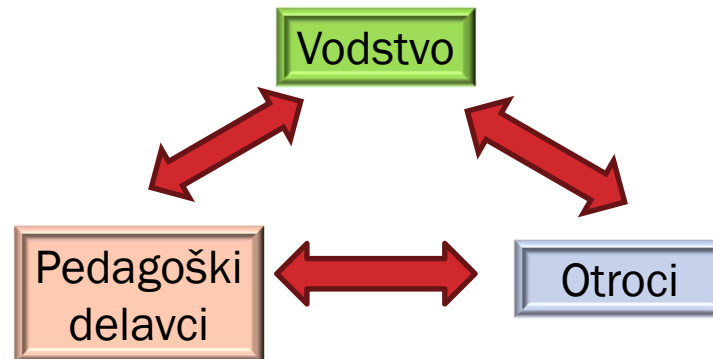
Naša skupnost učinkovito deluje samo takrat, ko učinkovito deluje trikotnik. Če en od členov ne deluje dobro, ne deluje celotna veriga.

KDAJ BOMO DOSEGLI CILJ (VSI SKUPAJ HOČEMO NAJBOLJŠE NAŠIM (VAŠIM) OTROKOM)

*Naša skupnost učinkovito deluje samo takrat, ko učinkovito deluje trikotnik.
Če en od členov ne deluje dobro, ne deluje celotna veriga.*

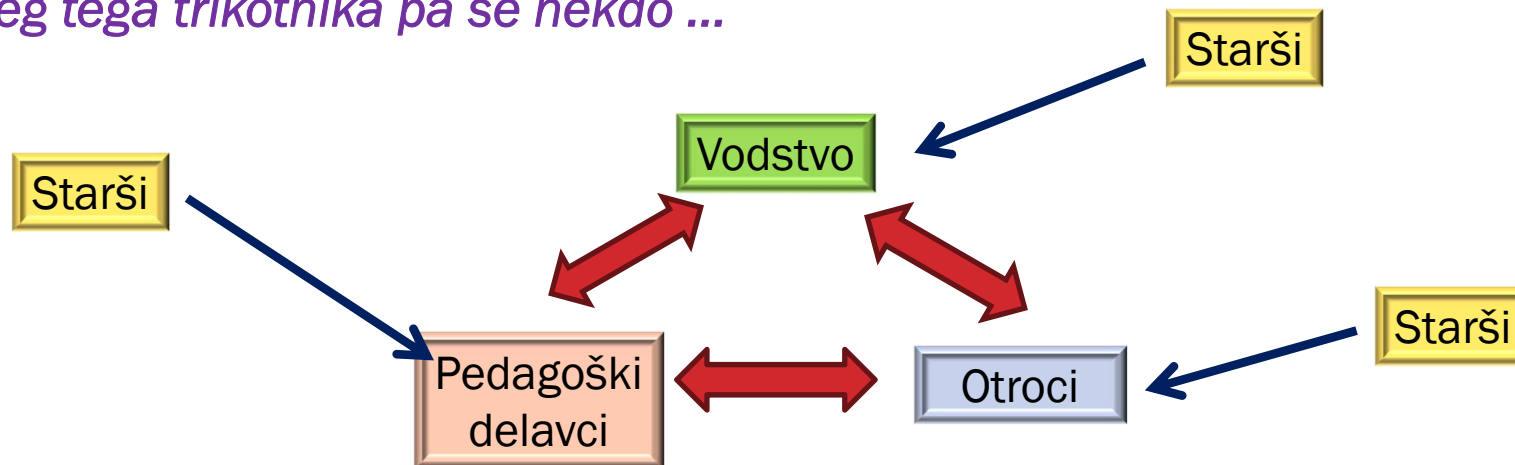
Poleg tega trikotnika pa še nekdo ...

KDAJ BOMO DOSEGLI CILJ (VSI SKUPAJ HOČEMO NAJBOLJŠE NAŠIM (VAŠIM) OTROKOM)

Naša skupnost učinkovito deluje samo takrat, ko učinkovito deluje trikotnik. Če en od členov ne deluje dobro, ne deluje celotna veriga.

Poleg tega trikotnika pa še nekdo ...

KAJ JE O RAZVOJNI NEVROBIOLOGIJI POVEDAL POKOJNI AKADEMIK PROF. DR. JOŽE TRONTELJ?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

KAJ JE O RAZVOJNI NEVROBIOLOGIJI POVEDAL POKOJNI AKADEMIK PROF. DR. JOŽE TRONTELJ?

Nekaj opažanj iz razvojne nevrologije, ki so pomembna za vzgojo.

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

KAJ JE O RAZVOJNI NEVROBIOLOGIJI POVEDAL POKOJNI AKADEMIK PROF. DR. JOŽE TRONTELJ?

Nekaj opažanj iz razvojne nevrologije, ki so pomembna za vzgojo.

Razvoj funkcij živčevja, vključno višjih duševnih dejavnosti, je kritično odvisen od **pravočasne** izpostavljenosti otroka ustrezni stimulaciji – učečim izkušnjam. Ta čas je za različne funkcije različen.

KAJ JE O RAZVOJNI NEVROBIOLOGIJI PAVEDAL POKOJNI AKADEMIK PROF. DR. JOŽE TRONTELJ?

Nekaj opažanj iz razvojne nevrologije, ki so pomembna za vzgojo.

Razvoj funkcij živčevja, vključno višjih duševnih dejavnosti, je kritično odvisen od **pravočasne** izpostavljenosti otroka ustrezni stimulaciji – učečim izkušnjam. Ta čas je za različne funkcije različen.

Obstaja tudi kritičen čas za **razvoj inteligentnosti, sposobnosti empatije-sočutnega vživljanja v druge, dojemljivosti za vrednote.**

PRVE RAZISKAVE O RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

PRVE RAZISKAVE O RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

René Spitz: dom za najdenčke in dom za otroke zapornic. New York,
po letu 1940.

Zapornice so prebile nekaj ur na dan z otroki

Najdenčki živeli precej osamljeni.

POTREBA PO RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

38

38

POTREBA PO RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Obe ustanovi čisti, z dobro hrano in medicinsko oskrbo. V **domu ob zaporu** so matere smele prebiti nekaj ur na dan s svojim otroki in so jih obsipale z ljubeznijo. V **domu za najdenčke** je po ena sestra skrbela za več otrok. Ti so imeli veliko manj stika z ljudmi.

POTREBA PO RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Obe ustanovi čisti, z dobro hrano in medicinsko oskrbo. V **domu ob zaporu** so matere smele prebiti nekaj ur na dan s svojim otroki in so jih obsipale z ljubeznijo. V **domu za najdenčke** je po ena sestra skrbela za več otrok. Ti so imeli veliko manj stika z ljudmi.

Posteljice v **domu ob zaporu** so bile odprte, dojenčki so lahko opazovali, kar se je dogajalo okrog njih. V **domu za najdenčke** so bile ograjice prekrite z rjuhami, otroci niso mogli videti ven. Njihovo okolje je bilo dramatično zoženo, živeli so v razmerah senzorične in socialne izolacije.

POTREBA PO RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Obe ustanovi čisti, z dobro hrano in medicinsko oskrbo. V **domu ob zaporu** so matere smele prebiti nekaj ur na dan s svojim otroki in so jih obsipale z ljubeznijo. V **domu za najdenčke** je po ena sestra skrbela za več otrok. Ti so imeli veliko manj stika z ljudmi.

Posteljice v **domu ob zaporu** so bile odprte, dojenčki so lahko opazovali, kar se je dogajalo okrog njih. V **domu za najdenčke** so bile ograjice prekrite z rjuhami, otroci niso mogli videti ven. Njihovo okolje je bilo dramatično zoženo, živeli so v razmerah senzorične in socialne izolacije.

Obe skupini so sledili skozi zgodnja leta. Gibalni in intelektualni razvoj **najdenčkov** je že ob koncu 1. leta hudo zaostal. V 2. in 3. letu so se komajda odzivali, niso kazali radovednosti niti veselosti. Malokateri je shodil. Tisti, ki so govorili, so poznali zelo malo besed. Bili so neodporni proti okužbam.

POTREBA PO RAZVOJNIH SPODBUDAH IZ OKOLJA (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Obe ustanovi čisti, z dobro hrano in medicinsko oskrbo. V **domu ob zaporu** so matere smele prebiti nekaj ur na dan s svojim otroki in so jih obsipale z ljubeznijo. V **domu za najdenčke** je po ena sestra skrbela za več otrok. Ti so imeli veliko manj stika z ljudmi.

Posteljice v **domu ob zaporu** so bile odprte, dojenčki so lahko opazovali, kar se je dogajalo okrog njih. V **domu za najdenčke** so bile ograjice prekrite z rjuhami, otroci niso mogli videti ven. Njihovo okolje je bilo dramatično zoženo, živeli so v razmerah senzorične in socialne izolacije.

Obe skupini so sledili skozi zgodnja leta. Gibalni in intelektualni razvoj **najdenčkov** je že ob koncu 1. leta hudo zaostal. V 2. in 3. letu so se komajda odzivali, niso kazali radovednosti niti veselosti. Malokateri je shodil. Tisti, ki so govorili, so poznali zelo malo besed. Bili so neodporni proti okužbam.

Otroci iz doma ob ženskem zaporu so v 2. in 3. letu dosegli podoben razvoj kot otroci v normalnih razmerah. So dobro hodili, uporabljali več sto besed in govorili v stavkih.

PERRYJEVA ŠTUDIJA O PREDŠOLSKI VZGOJI

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

PERRYJEVA ŠTUDIJA O PREDŠOLSKI VZGOJI

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Perryjeva študija o predšolski vzgoji (*High/Scope's Perry Preschool Study*).

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

PERRYJEVA ŠTUDIJA O PREDŠOLSKI VZGOJI

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Perryjeva študija o predšolski vzgoji (*High/Scope's Perry Preschool Study*).

123 afro-ameriških otrok, starih 3 leta, rojenih v revnih družinah v 60. letih prejšnjega stoletja. 2 skupini: ena s kakovostno predšolsko vzgojo, druga brez. Sledili skozi 40 let.

PERRYJEVA ŠTUDIJA O PREDŠOLSKI VZGOJI

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Perryjeva študija o predšolski vzgoji (*High/Scope's Perry Preschool Study*).

123 afro-ameriških otrok, starih 3 leta, rojenih v revnih družinah v 60. letih prejšnjega stoletja. 2 skupini: ena s kakovostno predšolsko vzgojo, druga brez. Sledili skozi 40 let.

Razlike velikanske celo po desetletjih.

“IEA PRE-PRIMARY PROJECT”

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

“IEA PRE-PRIMARY PROJECT”

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

5000 4-letnih otrok, 15 držav

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

“IEA PRE-PRIMARY PROJECT”

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

5000 4-letnih otrok, 15 držav

Otroci pridobijo **boljše govorne sposobnosti**, če jim predšolski učitelji dovolijo čimvečkrat **samostojno izbirati** svoje dejavnosti.

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

49

“IEA PRE-PRIMARY PROJECT”

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

5000 4-letnih otrok, 15 držav

Otroci pridobijo **boljše govorne sposobnosti**, če jim predšolski učitelji dovolijo čimvečkrat **samostojno izbirati** svoje dejavnosti.

Otroci pridobijo pomembno **večje govorne sposobnosti**, če zanje skrbijo **vzgojiteljice z višjo izobrazbo**.

“IEA PRE-PRIMARY PROJECT”

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

5000 4-letnih otrok, 15 držav

Otroci pridobijo **boljše govorne sposobnosti**, če jim predšolski učitelji dovolijo čimvečkrat **samostojno izbirati** svoje dejavnosti.

Otroci pridobijo pomembno **večje govorne sposobnosti**, če zanje skrbijo **vzgojiteljice z višjo izobrazbo**.

Otroci pridobijo **večje miselne sposobnosti**, če prebijejo **manj časa v skupinskih dejavnostih**.

“IEA PRE-PRIMARY PROJECT”

(DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

5000 4-letnih otrok, 15 držav

Otroci pridobijo **boljše govorne sposobnosti**, če jim predšolski učitelji dovolijo čimvečkrat **samostojno izbirati** svoje dejavnosti.

Otroci pridobijo pomembno **večje govorne sposobnosti**, če zanje skrbijo **vzgojiteljice z višjo izobrazbo**.

Otroci pridobijo **večje miselne sposobnosti**, če prebijejo **manj časa v skupinskih dejavnostih**.

Otroci pridobijo tem **boljše spoznavne sposobnosti**, čim več **vzgojnega gradiva** je na razpolago v predšolskem okolju.

OTROCI POD 5. LETOM SO SPOSOBNI RAZISKOVALNEGA VEDENJA, ZNAČILNEGA ZA ZNANOST (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

OTROCI POD 5. LETOM SO SPOSOBNI RAZISKOVALNEGA VEDENJA, ZNAČILNEGA ZA ZNANOST (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Alison Gopnik, psihologinja, Kalifornijska univerza, Berkeley:

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

OTROCI POD 5. LETOM SO SPOSOBNI RAZISKOVALNEGA VEDENJA, ZNAČILNEGA ZA ZNANOST (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Alison Gopnik, psihologinja, Kalifornijska univerza, Berkeley:

Predšolski otroci, izpostavljeni zanimivi novi igrači, ki se odziva na manipulacije, se vedejo enako kot znanstveniki. Opazujejo, raziskujejo, eksperimentirajo, ugotavljajo. Če jim ravnanje s predmetom razkažemo in jih poučimo, se to vedenje ne bo pojavilo.

OTROCI POD 5. LETOM SO SPOSOBNI RAZISKOVALNEGA VEDENJA, ZNAČILNEGA ZA ZNANOST (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Alison Gopnik, psihologinja, Kalifornijska univerza, Berkeley:

Predšolski otroci, izpostavljeni zanimivi novi igrači, ki se odziva na manipulacije, se vedejo enako kot znanstveniki. Opazujejo, raziskujejo, eksperimentirajo, ugotavljajo. Če jim ravnanje s predmetom razkažemo in jih poučimo, se to vedenje ne bo pojavilo.

Če želimo pri otrocih razvijati raziskovalno, ustvarjalno vedenje, jih v predšolski dobi ne smemo prikrajšati za samostojno opazovanje in spoznavanje.

OTROCI POD 5. LETOM SO SPOSOBNI RAZISKOVALNEGA VEDENJA, ZNAČILNEGA ZA ZNANOST (DR. JOŽE TRONTELJ, NOVEMBER 2014)

Alison Gopnik, psihologinja, Kalifornijska univerza, Berkeley:

Predšolski otroci, izpostavljeni zanimivi novi igrači, ki se odziva na manipulacije, se vedejo enako kot znanstveniki. Opazujejo, raziskujejo, eksperimentirajo, ugotavljajo. Če jim ravnanje s predmetom razkažemo in jih poučimo, se to vedenje ne bo pojavilo.

Če želimo pri otrocih razvijati raziskovalno, ustvarjalno vedenje, jih v predšolski dobi ne smemo prikrajšati za samostojno opazovanje in spoznavanje.

Navadno **podcenjujemo izredno zmogljivost** dojetanja novih informacij, ki jo imajo otroški možgani v prvih mesecih in letih življenja. Vendar ob **klasični vzgoji pestrost odzivov pojema, izvirnost polagoma zamenjuje priučena stereotipija**. Še slabše je, če je vzgojnih spodbud premalo.

ALI NAREDI DOBER VRTEC KAJ DOBREGA ZA KARIERO ČLOVEKA V ODRASLI DOBI?

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

58

58

ALI NAREDI DOBER VRTEC KAJ DOBREGA ZA KARIERO ČLOVEKA V ODRASLI DOBI?

DA!

NEKAJ KLJUČNIH MISLI, POVEZANIH Z VZGOJO ZA ETIKO IN VREDNOTE

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

NEKAJ KLJUČNIH MISLI, POVEZANIH Z VZGOJO ZA ETIKO IN VREDNOTE

Za vzgojo enega otroka je potrebna vsa vas.

Afriški pregovor

O etiki in vrednotah v vrtcih

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kristijan Musek Lešnik

NEKAJ KLJUČNIH MISLI, POVEZANIH Z VZGOJO ZA ETIKO IN VREDNOTE

Za vzgojo enega otroka je potrebna vsa vas.

Afriški pregovor

Otroci niso nikdar posebno dobro poslušali starejših, so jih pa vedno zvesto posnemali.

James Baldwin

NEKAJ KLJUČNIH MISLI, POVEZANIH Z VZGOJO ZA ETIKO IN VREDNOTE

Za vzgojo enega otroka je potrebna vsa vas.

Afriški pregovor

Otroci niso nikdar posebno dobro poslušali starejših, so jih pa vedno zvesto posnemali.

James Baldwin

Ni dovolj dati vse od sebe; najprej morate vedeti, kaj početi, in potem dati vse od sebe.

W. Edwards Deming

NEKAJ KLJUČNIH MISLI, POVEZANIH Z VZGOJO ZA ETIKO IN VREDNOTE

Za vzgojo enega otroka je potrebna vsa vas.

Afriški pregovor

Otroci niso nikdar posebno dobro poslušali starejših, so jih pa vedno zvesto posnemali.

James Baldwin

Ni dovolj dati vse od sebe; najprej morate vedeti, kaj početi, in potem dati vse od sebe.

W. Edwards Deming

Če je vaš cilj ugajati, morate biti pripravljeni na kompromis glede vsega in vsak trenutek, dosegli pa ne boste ničesar.

Margaret Thatcher

